

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Astrid Cora Fodor,
Primar al municipiului Sibiu, județul Sibiu

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 21462 / 3 AUG 2023

RECOMANDAREA

Nr. 114 din 3. AUG 20232023

privind emiterea unei Dispoziții de modificare a Dispoziției nr. 854 din 17.05.2023

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 18603/06.07.2023, petentul , cu domiciliul în str. , s-a plâns Avocatului Poporului de faptul că fratele său, persoană cu dizabilități intelectuale și psiho-sociale (), nu mai beneficiază de ocrotirea statului, după decesul tutorelui fiind lipsit de resursele necesare traiului zilnic și de asistența medicală de specialitate de care ar avea nevoie.

Domnul arată că, în aprilie 2023, mama lor, , care îndeplinea din 1996 rolul de tutore al fratelui cu dizabilități, a decedat. Până la numirea, de către instanță, a unui nou tutore pentru petentul s-a văzut nevoit să se ocupe de fratele său, deși nu-i poate asigura ocrotirea de care are nevoie, aspect făcut cunoscut autorităților statului. Petentul subliniază că, în prezent, nu realizează venituri și nu mai poate munci pentru a-și câștiga existența,

În considerarea celor mai sus expuse, ne-am adresat conducerii DAS Sibiu- Direcția de Asistență Socială Sibiu (adresa nr. 18603/19 iulie 2023) și am solicitat să fie dispusă o anchetă socială la domiciliul petentului pentru evaluarea urgenței situației sesizate și clarificarea măsurilor legale care se impun în vederea protecției persoanei cu dizabilități.

Prin adresa nr. 29256/21 iulie 2023, DAS-Sibiu ne răspunde arătând că domnul se află în evidența Direcției de Asistență Socială Sibiu din 2003, ca persoană încadrată în grad de handicap grav cu drept la asistent personal, conform Certificatului de încadrare în grad de handicap nr. (Model nou nr.). Acesta a fost pus sub interdicție și s-a instituit tutela asupra sa, prin Sentința Civilă nr. din pronunțată de Tribunalul Sibiu, fiind numită tutore mama acestuia.

Persoana cu dizabilități mai are doi frați și o soră : sora și un frate locuiesc în Germania, în țară fiind rămas doar petentul, domnul cu care locuiește. După decesul mamei, fratele stabilit în Germania și-a dat acceptul pentru a fi numit tutore al lui și a-l lua în Germania, fiind înregistrat pe rolul Judecătoriei Sibiu dosarul nr. , având ca obiect înlocuire tutore.

Direcția de Asistență Socială Sibiu arată că a înaintat o adresă Judecătorei Sibiu, prin care a solicitat soluționarea în regim de urgență a numirii unui nou tutore în acest caz, dar procesul „este de durată”.

Potrivit prevederilor art. 157 alin.2 C. Civil *”Până la numirea unui nou tutore, moștenitorii vor prelua sarcinile tutelei. Dacă sunt mai mulți moștenitori, aceștia pot desemna, prin procură specială, pe unul dintre ei să îndeplinească în mod provizoriu sarcinile tutelei”*; totodată, conform Art. 159: *„Până la preluarea funcției de către noul tutore, în cazurile prevăzute la art. 157 (...), instanța de tutelă poate numi un curator special.”*, iar potrivit art. 167 C. Civil, *„În caz de nevoie și până la soluționarea cererii de instituire a (...) tutelei speciale, instanța de tutelă poate numi un curator special pentru îngrijirea și reprezentarea celui a cărui ocrotire a fost cerută, precum și pentru administrarea bunurilor acestuia.”*

În cazul de față, domnul _____ nu este de acord să-și asume îndeplinirea provizorie (până la stabilirea unui tutore de către instanță) a sarcinilor tutelei fratelui cu dizabilități, argumentând că nu se poate ocupa de îngrijirea și supravegherea domnului _____, întrucât nu este acceptat de către acesta, este respins, manifestând chiar un comportament agresiv la adresa lui. În plus, nici starea de sănătate nu îi permite.

Din ancheta DAS Sibiu reiese că, încă din ianuarie/februarie 2023 era cunoscută poziția domnului _____ Mama fraților, la acel moment în viață, a solicitat admiterea fiului cu handicap grav, _____ într-un centru rezidențial, întrucât ea este o persoană în vârstă, cu multiple afecțiuni și nu se mai poate ocupa de îngrijirea lui, și nici fratele rămas în țară nu poate, din motivele arătate mai sus. În acest context, a fost întocmită o anchetă socială necesară pentru completarea dosarului de admitere.

DGASPC Sibiu a transmis un răspuns de respingere a cererii de instituționalizare a domnului _____ într-un centru rezidențial destinat persoanelor cu dizabilități (adresa nr. 17471/SECMCPAD/27.02.2023), motivând că acesta nu îndeplinește criteriile de eligibilitate necesare admiterii. Astfel, cererii înregistrate la DGASPC Sibiu sub nr. 17471/23.02.2023, prin care se solicita instituționalizarea domnului _____ într-un centru rezidențial destinat persoanelor adulte cu dizabilități din structura DGASPC Sibiu, i s-a răspuns că: *„centrele rezidențiale pentru persoanele adulte cu dizabilități se află în proces de restructurare și reorganizare conform OUG nr.69/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006, astfel încât, nu sunt locuri disponibile, prioritari fiind beneficiarii care provin din sistemul de protecție socială, pentru care este necesară asigurarea continuității acordării serviciilor de îngrijire în sistem rezidențial.”* și că *„domnul _____ nu îndeplinește criteriile de eligibilitate necesare admiterii într-un centru rezidențial, prevăzute în Anexele la Hotărârile Consiliului Județean Sibiu din data de 25.08.2022 privind Regulamentul de organizare și funcționare al centrelor rezidențiale din structura DGASPC Sibiu, întrucât, conform documentelor înaintate, este sub tutela unui membru al familiei, are susținători legali, beneficiază de venit lunar propriu reprezentat de pensia de urmaș și indemnizație de încadrare în grad de dizabilitate.”*

*

În ceea ce privește drepturile bănești de care beneficiază ca persoană cu handicap grav cu drept de asistent personal, din ancheta DAS Sibiu rezultă următoarele:

- domnul _____ beneficiază de pensie de urmaș, după tată, în sumă de 1125 lei/lună, însă nu poate primi acești bani până la numirea unui nou tutore;
- persoana cu handicap grav beneficiază și de indemnizația lunară prevăzută la art.42 alin.4¹ din *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, însă prin Dispoziția nr. 854 din 17.05.2023 emisă de Primarul Municipiului Sibiu s-a dispus încetarea acordării indemnizației ca urmare a decesului mamei, tutorele persoanei cu handicap.
- domnul _____ a încasat prin Agenția Județeană de Prestații sociale doar indemnizațiile reprezentând prestații sociale pe lunile mai și iunie 2023 (599 lei/lună).

Domnul _____ a fost informat de autorități despre posibilitatea obținerii drepturilor bănești cuvenite persoanei cu dizabilități, în urma semnării unui acord între el și ceilalți doi frați, dar acesta a refuzat categoric, întrucât starea de sănătate nu îi permite să-și asume responsabilitatea gestionării drepturilor bănești și îngrijirii fratelui.

Potrivit art. 43 alin (2) și (3) din *Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap* „ (2) *Plata indemnizației lunare se asigură de primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap grav.* (3) *Plata indemnizației se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de protecție a copiilor sau de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, după caz*”;

Iar conform art. 30 alin (2) din *Normele Metodologice din 2007 de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006*: „*Indemnizația prevăzută la art. 43 alin. (3) din lege se acordă începând cu luna următoare depunerii cererii și încetează cu luna următoare celei în care persoana cu handicap nu mai îndeplinește condițiile care au dus la stabilirea dreptului.*”;

Potrivit art. 44 din *Legea 448/2006*: „*Autoritățile administrației publice locale prevăzute la art. 43 alin. (2) au obligația: a) de a angaja și salariza asistentul personal al persoanei cu handicap grav, în condițiile prezentei legi; b) de a asigura și garanta plata indemnizației lunare, în cazul în care persoana cu handicap grav sau reprezentantul ei legal a optat pentru aceasta.*”

În considerarea celor de mai sus și având în vedere :

1. că, în prezent, _____ nu mai este sub tutela unui membru al familiei, fapt ce se răsfrânge direct și asupra drepturilor bănești ale persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal, până la desemnarea unei persoane care să își asume ocrotirea.
2. că încetarea dreptului persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal la indemnizația lunară pentru care a optat potrivit art. 42 alin (4) din *Legea 448/2006*, ar fi putut interveni începând cu luna următoare celei în care:

¹ Potrivit acestor prevederi legale „Părinții sau, după caz, reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare.”

- persoana nu mai este încadrată în grad de handicap;
- beneficiarului indemnizației a decedat.

În acest caz, însă, a intervenit suspendarea dreptului persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal la indemnizația lunară pentru care a optat potrivit art. 42 alin (4) din Legea 448/2006, întrucât nu persoana cu handicap beneficiară a indemnizației lunare a decedat, ci reprezentantul legal al persoanei cu handicap.

3. că suspendarea se menține până la numirea unui nou reprezentant legal, în condițiile legii, drepturile persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal beneficiare urmând să se achite noului reprezentant legal, inclusiv pentru perioada de suspendare.

4. prevederile legale potrivit cărora *Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor*²,

în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. 1 lit. f, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1. Primarul municipiului Sibiu va dispune măsurile legale necesare modificării Dispoziției nr. 854 din 17.05.2023, în sensul dispunerii suspendării, iar nu încetării acordării indemnizației ca urmare a decesului tutorelui persoanei cu handicap.grav cu drept de asistent personal, întrucât persoana cu handicap îndeplinește în continuare condițiile care au dus la stabilirea dreptului său la această indemnizație, iar plata indemnizației se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, fiind un beneficiu al persoanei cu handicap, iar nu al tutorelui/reprezentantului legal al acesteia

2. Primarul municipiului Sibiu va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, privitor la însușirea recomandării și măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

² Art 154 - Rolul primarului, din Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ.